

SALVADOR ESPRIU

BARCELONA, TRENTA DE MAIG DE MIL NOU-CENTS-VUITANTA-U.
SR. JORDI CARRIÓ

BARCELONA, TRENTA DE MAIG DE MIL NOU-CENTS-VUITANTA-U.

Molt distingit i estimat amic,

Em dirigeixo a vostè, potser "avançant-me" una mica massa perquè consti per escrit, ja des d'ara, tal com li vaig prometre a través del senyor Jordi Umbert, la meva modesta però plena i incondicional adhesió als actes i reunions que s'han de celebrar, el proper juliol, a l'«Escola d'Estiu Rosa Sensat», un nom de debò il·lustre, que ens honra tant a tots. Crec que figura al front de l'esmentada Escola –i, de fet, si no segons un obligat protocol, presidirà aquells actes i sessions o jornades– una altra dona extraordinària, una altra pedagoga excepcional: la senyora Marta Mata. Vulgui saludar-la de part meva.

Tinc entès que s'aplegaran, aleshores i allí, tots –en principi tots– o la major part dels Mestres de Catalunya. Vulgui també saludar-los, tots i cada un d'ells, amb la meva màxima –encara que "delegada"– efusió. Jo no hi seré, però els acompanyaré, des de la meva insignificança, a tots vostès, en pensament i en esperit.

La nostra llengua i la nostra cultura, almenys des dels temps que, amb una sintètica entesa convencional, anomenem "moderns", han viscut sempre injustament, incomodíssimament i estupidíssimament amenaçades, des de fora i des de dintre, pels estranys a la nostra identitat com a poble, a la nostra genuïna i irreductible personalitat, i per nosaltres mateixos. I hi continuen vivint i hi viuran tothora, o si més no en el futur immediat o fins on ens és previsible. Però cal acceptar-ho, cal viure en aquest continu risc, perquè, d'una manera o d'una altra, viure és, en essència, per als homes, per a tots sense excepció, perill.

D'aquesta nostra noble condició ennoblidora, no ens podem ni devem alliberar. Com que no hem de defugir-la mai, assumim-la amb una orgullosa humilitat, una total dignitat, una exemplar bondat, amb una subtil intel·ligència, grandesa d'ànim, mesura, una benèvola però aguda ironia, tolerància, comprensió i perdó.

Jo veig encarnades en vostès, Mestres de Catalunya, dones i homes, senyores i senyors, totes aquestes qualitats, totes aquestes excelses virtuts, i encara moltes d'altres, entre les quals una clara i altíssima vocació, l'abnegació, l'altruisme, la diligència, el no defallent treball. Bandejant la mediocritat, la

grolleria, la improvisació, la imprecisió, el neci triomfalisme, el pessimisme, el paternalisme, el pairalisme, un fals ecumenisme, vostès formen i formaran, contribueixen i contribuiran decisivament a formar els cossos, la sensibilitat, les ments i les ànimes dels nostres ciutadans, de tots dos sexes, d'aquest demà que ja és resplendor cristal·lina d'alba. Per a vostès, les unes i els altres, nenes i nens, noies i nois, van aprenent i aprendran a ser forts, valents, cortesos, honestos, oberts al diàleg, no fanàtics, no dogmàtics, no violents, sobris, ponderats, demòcrates, no demagògics, lliures, feliços, rigorosos i agraits. I nets, en el més ampli sentit del terme. Per vostès, elles i ells van aprenent i aprendran, a més de les innumbrables matèries, disciplines i idees fonamentals "genèriques", les nostres actituds matisades, específiques. Sabran que, si bé les cultures i les llengües poden morir, i doncs també les nostres, si de cas això ens arriba, devem lluitar sense treva contra el mal, fins a l'últim alè. Que la fi ens vingui per sinistre i aclaparador genocidi, no per vil suïcidi. Sabran, ençà o enllà de l'anterior advertiment –o reflexió–, que el nostre "Principat" és un dels Països Catalans, un més, modèlic en propòsit –i tant de bo que ho esdevingui–, no hegemònic, mai no "amo" sinó servidor de la sencera comunitat. Recordaran que la llengua d'aquests països és única, que ens és comuna i que és el lligam més fort que ens uneix. Cal respectar i salvar, doncs, les seves expressions fonètiques, diverses i enriquidores, dins una essencial unitat –i fins els noms amb els quals es vulgui designar aquests "particularismes": no hi ha un "dialecte central imperialista", absorbent. I no oblidaran que hem de vetllar exquisidament per fenòmens lingüístics –i de tot ordre– aliens al nostre estricte àmbit, com per exemple l'aranès, com si tots nosaltres fóssim fills de la Vall antiga i estimada.

I acabo la lata o el "llaunot". Perdonin-me. Vulguin rebre tot el meu més sincer, agrait i petitíssim homenatge, senyors Mestres de Catalunya. No em contestin, si els plau, per favor. I envio a vostè, portantveu senyor Jordi Carrió, la meva més cordial abraçada.

SALVADOR ESPRIU

Salvador Espriu

Ms. 4518

Passeig de Gràcia, 118 i Paral·lel, 10. - Barcelona - 8.